

компанією, тим самим підтримавши економіку нашого **славного регіону** та України (ЧГ, 31.03.2022).

У мові регіональних українських медіа функціонують також мовні кліше на позначення соціально-культурної сфери, зокрема представлення освітнього процесу та спортивного життя криворізького регіону. Наприклад: *Наші гравчині не збиралися відсиджуватися у гостях і вже запланували кілька **товариських матчів** у Німеччині, аби на зібрані гроші допомогти **нашій українській армії, нашим захисникам і захисницям** та українських дітям* (ЧГ, 14.04.2022); *Завдяки такій чіткій **організації освітнього процесу** в Кривому Розі, студенти з числа **вимушених переселенців** мають змогу вже в нашому місті продовжити здобуття освіти: в межах **внутрішньої академічної мобільності** – в якості слухачів за індивідуальними планами*(ЧГ, 07.04.2022).

Кліше дають змогу інформаційно вигідно структурувати текст, мають потенції презентувати явні та приховані цілі висловлення, сформувані в реципієнта власне ставлення до описаних реалій і подій, викликати в нього певні емоції, надати текстові певного експресивно-стилістичного забарвлення.

Список використаної літератури

1. Кокнова Т. Метакомунікативна функція мовних кліше. *Лінгвістика*. 2021. № 2. С. 85–96.

2. Шарманова Н. Типологічний аспект мовних кліше (на матеріалі регіональної журналістики). *Регіональна журналістика: реалії, виклики, перспективи*: матер. Міжнарод. наук. інтернет-конференції (м. Тернопіль, 15 квітня 2021 року). Тернопіль, 2021. С. 60–64.

Тагамлицька Анастасія

студентка Вінницького державного педагогічного університету. Науковий керівник – кандидат філологічних наук, старший викладач Цепкало Тетяна

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА СТОРІНКАХ ДИТЯЧОГО ЖУРНАЛУ «ДЖМІЛЬ»

Сучасна українська дитяча періодика вирізняється своєю строкатістю, інформативністю, цікавістю та актуальністю. Окрім різноманітних розважальних елементів, у журналах для дітей також подають у доступній для юних читачів інформацію на найрізноманітніші теми. Однією з важливих функцій дитячих видань є популяризація української літератури, що ми можемо спостерігати на сторінках журналу «Джміль».

Казка Лесі Кічури «Хвацькі мишенята зі Львова» (Джміль. 2022. № 7-8. С. 26-28), де після розповіді про те, як мишенята рахували скульптури левів у західноукраїнському місті, подається офіційна інформація про історію традицію ставити такі кам'яні символи на вулицях Львова. А також тут подається куплет пісні з репертуару Оксани Білозір «Найкраще місто на землі» (слова Г. Канич, музика Р. Недзельського), що сприяє популяризації української музики.

Цікавим прийомом для популяризації культури читання є організований редакторами журналу «Джміль» конкурс «Якось у моїй бібліотеці...», умовою якого є світлина з книгою або в книжковому куточку бібліотеки, школи, садочка, реальна або вигадана історія з бібліотеки та ілюстрація до цієї розповіді. А також, читаючи про конкурс, діти мають змогу дізнатись про події в Україні: *«Одного разу в херсонському дитсадку полюбили українські книжки та журнали... Нині місто окуповане, але продовжує говорити й читати українською та чекає на визволення»* (Джміль. 2022. № 7-8. С. 33).

Вірш Лідії Компанієць «Дзюрчать-дзвенять струмочки...» (Джміль. 2022. № 3-6) розміщено у рубриці «Літературна студія». *«Чи ви замислювалися над тим, як народжуються вірші? Поети – звичайні люди, які вміють помітити в докільді щось більше, ніж інші, та ще й описати це гарними словами. Так, що ми дивуємося їхній фантазії та влучності створених ними*

образів. І самі вчимося помічати красу і казку поруч» (Джміль. 2022. № 3-4. С. 6). «Найуніверсальнішим у царині культури вважається слово – вербальний знак. Саме з його допомогою семіотично осмислюються важливі проблеми взаємостосунків мистецької площини. Провідне значення вербального знака, звісно, – у дискурсі літератури. Однак цей знак супроводжує або коментує й усі невербальні типи художньої творчості» [1, с. 139].

У рубриці «Літературна студія» подано «Вірші до зимових прогулянки»: уривок із вірша Наталі Карпенко «Прикмети», вірш Якова Щоголева «Зимовий ранок», Катерини Перелісної «Бідний зайчик», Наталі Тріщ «Годівничка». (Джміль. 2022. № 1. С. 10-13).

У рубриці «Літературна студія» також пропонується ознайомлення із персоналіями. Так, у журналі «Джміль» за 2021 р. № 10 чотири сторінки присвячено відомому українському письменникові Іванові Франкові та його творчості. Дітям у доступній для них формі подають короткі біографічні відомості про митця, де робиться акцент на його дитинстві, адже саме цей період життя найбільше цікавить юного читача. Вважаємо також дуже важливою інформацією для дітей молодшого шкільного віку пояснення, чому Івана Франка називають Великим Каменярем: *«Це ім'я він отримав завдяки своєму дуже відомому віршу “Каменярі”. Кожну людину, яка займається просвітою, у цьому вірші він опривнює із каменярем, що виконує надзвичайно важку роботу. І закликає не покидати її навіть коли доводиться сутужно, бо це праця заради високої мети – від неї залежить щасливе майбутнє багатьох людей»* (Джміль. 2021. № 10. С. 9). Такий коментар особливо гостро звучить у період російсько-української війни, коли кожен українець зараз працює та все робить задля перемоги над ворогом, який вбиває мирне населення, дітей, нищить всю можливу інфраструктуру, щоб зробити життя нашого народу в рідній країні нестерпним. Також до уваги юних читачів пропонуються твори Івана Франка для дітей: оповідання «Малий Мирон», казка «“Ріпка” на новий лад» та вірш «Дрімають села».

Іванка Вінтоняк розповідає дітям про найперші книги в світі та зародження книгодрукування у Європі та Україні, знайомить із винахідником Йоганном Гутенбергом, засновником першої друкарні у Львові Степаном Дропаном та першим відомим книговидавцем Іваном Федоровим (Джміль. 2021. № 9. С. 6-7).

У рубриці «Літературна студія» журналу «Джміль» подано матеріал Галини Остапенко та Аніти Майданюк «Леся Українка – видатка донька України», підготовлений до 150-тої річниці від дня народження письменниці – *«жінки, яка стала символом України, втіленням її незалежності, самобутності та надій»* (Джміль. 2021. № 2. С. 19). Авторки допису подають коротку біографічну довідку про мисткиню, розповідають про її талановитих батьків, сестру, брата, дядька та ін. Особливу увагу приділено мамі Лесі Українки – письменниці Олені Пчілці та запропоновано її поезію «Тямущий котик». Також тут розміщено вірш героїні матеріалу «Вечірня година (коханій мамі)» та «Зимові сні (уривок з «Лісової пісні)». Корисною для юних читачів є інформація про Премію імені Лесі Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва, що присуджується авторам, *«які допомагають виховувати дітей у дусі національної гідності та духовної єдності українського суспільства»* (Джміль. 2021. № 2. С. 23).

Отже, на сторінках сучасного дитячого журналу «Джміль» у різних формах редактори популяризують українську літературу, розповідають про видатних письменників та їх творчість, а також розміщують твори сучасних митців.

Список використаної літератури

1. Косюк О. Теорія масової комунікації : навч. посіб. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2012. 384 с.